

Leto 1906.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XII. — Izdan in razposlan dne 23. februarja 1906.

Vsebina: Št. 34. Dopustilnica za lokalno železnico od Ernestbrunna čez Mistelbach v Hohenau s krilom od Dobermannsdorfa v Poysdorf.

34.

Dopustilnica z dne 15. februarja 1906. l.

za lokalno železnico od Ernstbrunna čez Mistelbach v Hohenau s krilom od Dobermannsdorfa v Poysdorf.

Na podstavi Najvišjega pooblastila podeljujem v porazumu z udeleženi ministristvi nižjeavstrijskemu deželnemu odboru po pogojih in načinih, določenih v nastopnem, v zmislu določil zakona o dopušcanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238), ter zakonov z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) in z dne 24. decembra 1905. l. (drž. zak. št. 216) zaproseno dopustilo za gradnjo in obrat lokomotivne železnice, ki jo bo kot lokalno železnico s pravilnim tirom napraviti od postaje Ernstbrunn lokalne železnice Korneuburg—Ernstbrunn čez Mistelbach do postaje Hohenau c. kr. priv. cesar Ferdinandove severne železnice s krilom od Dobermannsdorfa v Poysdorf.

§ 1.

Za železnico, ki je predmet te dopustilnice, uživa koncesionar v členu V zakona z dne 31. de-

cembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) omejene ugodnosti.

§ 2.

Koncesionar je dolžen, gradnjo dopuščenih železničnih prog dokončati najdalje v dveh letih, računa je od današnjega dne, in dodelani železnični progi izročiti javnemu prometu ter vzdrževati po njih obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držal gorenjega roka za gradnjo in pa da izvrši in opremi železnični progi, kakor zahteva dopustilo, naj dá koncesionar na zahtevo c. kr. državne uprave zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo naglagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost, se sme izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdela dopuščeni železnični progi, se podeljuje koncesionarju pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica se podeljuje koncesionarju tudi zastran tistih dovlačnic, ki se morda naredé in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih pravica v javni koristi.

§ 4.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščenih železničnih prog ravnati po vsebini te dopustilnice in po dopustilnih pogojih, postavljenih po ministrstvu za železnice, in pa po semkaj merečih zakonih in ukazih, zlasti po zakonu o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in pa po redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), potem po zakonih in ukazih, ki se dadó morda v bodoče. Kar se tiče obrata, se odpuščajo varnostne naredbé in prometni predpisi, obseženi v redu za obrat železnic in v dotičnih dodatnih določilih, toliko, kolikor se bo to z ozirom na posebne prometne in obratne razmere, sosebno na zmanjšano vozno brzino, zdelo dopustno ministrstvu za železnice, in gledé tega bodo veljali dotični posebni obratni predpisi, ki jih izdá ministrstvo za železnice.

§ 5.

Koncesionarju se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredi delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarjeve.

Vzprejeti eventualno v delne zadolžnice razloženi prednostni zajem je z dovolilom državne uprave dopustno tedaj, če je njega obrestovanje in razdolžba zagotovljena z jamstvom čistega donosa nadvojvodine avstrijske pod Anizo.

Koncesionarju se daje pravica, da izda do zneska, ki ga določi državna uprava, prednostne delnice, ki imajo gledé obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami.

Dividenda, ki gre prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, se ne sme odmerjati višje nego s štirimi odstotki; pri tem pa ne sme biti doplačil iz donosov poznejših let.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem, veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res porabijo za sestavo pro-

jekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil ter za dotacijo glavnične reserve, ki jo določi državna uprava, in se izkažejo pravilno, prištevši interkalarné obresti, ki se res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube ob dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po dogradbi železnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo pravilno.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtzu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila ter obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó in delnih zadolžnic, ki se eventualno izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 6.

Vojaščina se mora prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporablanje vojaške tarife ob opravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, ki bodo vsakčas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi na deželno brambo in črno vojsko obeh državnih polovic, na tirolske deželne strelce in na orožništvo, in to ne samo ob potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi, kadar potujejo te osebe službeno na svoj račun na orožne vaje in kontrolne zbore.

Koncesionar je dolžen, pristopiti k dogovoru, sklenjenemu med avstrijskimi železniškimi družbami zastran nabave in imetja opremnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prevoze, dalje pristopiti k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prevozu takih bolnikov in ranjencev, katere je na račun vojaške blagajnice prevažati ležeče.

Vsakčas veljajoči predpis za vojaške prevoze po železnicah, potem vsakčas veljajoči predpisi o

železništvu za čas vojske zadobé za koncesijonarja moč in veljavo z dnem, katerega se začne po dopuščenih železničnih progah obrat. Predpisi omejene vrste, ki se izdadó šele po tem času, in se ne objavijo v državnem zakoniku, zadobé za koncesijonarja veljavnost tedaj, kadar se mu priznanijo uradoma.

Te dolžnosti ima koncesijonar samo toliko, kolikor se zdi njih izpolnjevanje izvršljivo z ozirom na sekundarni značaj teh prog in na olajšila, dodeljena vsled tega gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesijonar je dolžen, oddajaje službe se ozi-
rati v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojske, vojne marine in deželne brambe.

§ 7.

Za prevažanje civilnih stražnih čet (varnostne straže, finančne straže i. c.) naj slično veljajo znižani tarifni postavki, veljajoči za vojaške prevoze.

§ 8.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na devetdeset (90) let, računa se od današnjega dne, ter mine po izteku tega roka.

Državna uprava sme izreči, da je izgubilo dopustilo moč tudi pred iztekom gorenjega roka, ako se ne bi izpolnile dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, kolikor bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu § 11, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§ 9.

Koncesijonar nima pravice oddajati obrat dopuščenih železničnih prog tretjim osebam, razen če državna uprava to izrečno dovoli.

Državni upravi se pridržuje pravica, prevzeti obrat dopuščenih železničnih prog in ga v potem še ostali dopustilni dobi voditi na račun koncesijonarja zlasti v primeru, če bi dobila direktno stično zvezo s kako železnico, ki jo vsak čas obratuje država.

V tem primeru mora koncesijonar stroške, ki so res nastali vsled tega obratovanja, eventualno katere je poprečno določiti, povrniti državni upravi.

V ostalem je načine, kako je voditi ta obrat, uravnati z obratno pogodbo, ki se sklene s koncesijonarjem.

§ 10.

Koncesijonar je dolžen, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihovih družin in v ta namen pristopiti k pokojninskemu zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesijonarja, kakor pri imenovanem pokojninskem zavodu.

To oskrbo je izvršiti takó, da mora koncesijonar ali podjetje, ki stopi na njegovo mesto, zglasiti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor strojevodje, kurjači, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob primerni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

§ 11.

Koncesijonar ima dolžnost, po pogojih in pri-
držkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), vsak-
čas dopuščati državni upravi na njeno zahtevanje skupno rabo železničnih prog za promet med že ob-
stoječimi železnicami ali pa takimi, ki se šele na-
pravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da
bo imela državna uprava pravico, prosto določevaje
tarife, za primerno odškodnino odpravljati ali dati
odpravljati cele vlake ali posamezne vozove po
skupno porabljeni železnici ali posameznih njenih
kosih.

§ 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme
dopuščeni železnični progi, ko bosta dodelani in
v obrat oddani, odkupiti vsakčas po nastopnih do-
ločilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Če se železnica odkupi pred pretekom v § 1 ustanovljene začasne davčne prostosti, je v ostali dobi davčne prostosti tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki jo je izplačati davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je hkratu odkupno rento ovedeti tako, da se od donosov, privzetih v poprečni račun, izračuni davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in odbije od donosov. K temu, kar je ostanka, se z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je nadalje od odkupne rente plačevati po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), priračuni ena devetinka tega čistega donosa kot pribitek.

3. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donoskov.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarju kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ko bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos, brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, potrebni za počrtežno obrestovanje

in razdolžbo z odobrilo državne uprave v založbo vštvenih napravnihih stroškov vzprejetih hipoteknih zajmov, prištevši tisto letnino, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice ves čas, dokler bo trajalo dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo dá država za odkup železnice, v tem, da država izplačuje spredaj navedene letnine v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarju rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje pravica, da prevzame, da kadarkoli mesto koncesionarja sama plača zajme, vzprejete v dobavo novcev za dopuščeni železnični prog i v znesku, ki v času odkupa še ni poplačan po odobrenem razdolžnem črtežu; v tem primeru je odkupno rento, ki jo je plačati, znižati za terjatev v obrestovanje in razdolžbo oznamenjene zajmove glavnice in pa, ako pride tako, za tej terjatvi primerno kvoto pribitka, ki ga je v zmislu določil odstavkov 2 in 3 prišteti poprečnemu donosu.

7. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stojećih točk plačevati koncesionarju, plačati glavnico, ki je enaka, računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovani glavnici vrednosti tega plačila — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

8. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 7, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilo državne uprave vzprejetih zajmov obremenjeno last in v užitek teh tukaj dopuščenih železničnih prog z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštévši vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarja, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnice reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilo državne uprave.

9. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z za-

četkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj, bodisi kakor pritiklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 7), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

10. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali provzročujejo trajno obremenjenost.

11. Koncesijonar je dolžen poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesijonar ne izpolnil te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesijonarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamenjene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bosta odkupljeni železnični progi obratovali za račun države, in potemtakem so vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgove.

12. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 9) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesijonar je dolžen, državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne z njegove strani.

§ 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesijonarja, in postranska opravila, ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve v obsegu, povedanem v § 12, odstavku 8.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 12), obdrži koncesijonar last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imel po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera si je koncesijonar sezidal ali pridobil sam po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 14.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železničnih prog in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odposlanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesijonarja, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

Ako se napravi delniška družba, ima komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, ki bo veljal za predstojništvo družbe, in pa v velike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in odredbe, nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; toda v takem primeru je komisarjeva dolžnost, si izprositi takoj odločilo ministrstva za železnice, katero je dati brez odloga in katero veže družbo.

§ 14.

Državni upravi se nadalje pridržuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svabila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Wrba s. r.